

MARIA KONOPKA

Katalogi Księgarni Polskiej we Lwowie

W 1872 r. do grona lwowskich księgarzy dołączył publicysta, redaktor i wydawca – Adam Dominik Bartoszewicz¹. Otworzona w mieście nowa księgarnia nakładowo-sortymentowa przyjęła nazwę Księgarnia Polska. Placówka szybko wrosła w pejzaż miasta i była postrzegana jako aktywna i licząca się księgarnia, porównywana z największymi firmami lwowskimi – Karola Kazimierza Wilda oraz Władysława Gubrynowicza i Władysława Schmidta.

Właściciel Księgarni Polskiej od początku przywiązywał dużą wagę do reklamy swej firmy i oferowanych do sprzedaży książek oraz własnych wydawnictw. Czynił to na łamach redagowanych czasopism, np. „Bibliografii Polskiej”, zamieszczając w nich ogłoszenia i prospekty księgarskie. Wykorzystywał do tego celu także okładki swych wydawnictw, lub dołączane do książek wkładki, na których drukował informacje o nakładach księgarni, jak i dziełach komisowych oferowanych do sprzedaży. Przynosiły one aktualną i bieżącą rejestrację zasobów nowości księgarni.

Od momentu otwarcia placówki najważniejszą jednak formą reklamy stały się katalogi księgarskie. W ciągu trzynastu lat kierowania firmą, od 1872 do 1886 r., właściciel wydał 21 katalogów, nie licząc katalogów serii „Biblioteka Mrówki” dołączanych w formie wkładki do niektórych tomików. W pierwszym roku działalności księgarz ogłosił 4 katalogi: *Dzieła nakładowe i komisowe Księgarni Polskiej we Lwowie*, *Katalog książek Księgarni Polskiej we Lwowie nr 1*, i *nr 2*, *Za bezcen! Z powodu zmiany lokalu...*². Odtąd systematycznie każdego roku publikował nowe spisy oferowanych do sprzedaży książek. Po zachowanych egzemplarzach można wnosić, że niektóre z nich ogłaszał zeszytami, np. katalog z 1875 r. z cyfrą „6” w nagłówku tytułowym posiada numery stron od 129 do 192, a zatem poprzedzało ten egzemplarz pięć innych zeszytów. O tym sposobie wydawania świadczą również katalogi z 1881 r. i 1883 r. w czterech zeszytach składających się na całość ze wspólną kartą tytułową i ciągłą numeracją stron.

Katalogi rejestrowały dzieła nakładowe i komisowe łącznie, bywało nawet, że bez zaznaczania własnych edycji, jak to uczyniono np. w *Katalogu książek Księgarni Polskiej we Lwowie L.3* z 1873 r., czy *Katalogu książek polskich...* z 1874 i 1875 r. Od 1877 r., zaczęto wyróżniać w katalogach nakłady własne lub obce znakiem graficznym, albo dołączając na końcu katalogu ich zestawienie, jak uczyniono

to np. w *Najnowszym katalogu Księgarni Polskiej*³. Niezależnie od wyodrębnienia własnych edycji, poszczególne tytuły zostały także wymienione w odpowiednich działach katalogu. Stąd liczba wykazywanych w katalogach pozycji nie zawsze była tożsama z liczbą rejestrowanych tytułów⁴. Wynikało to również z faktu wielokrotnego przydziału niektórych tytułów, np. wchodzących w skład serii, które wymieniano w odpowiednim dziale i odrębnym zestawieniu wydawnictw ciągłych. W katalogach zamieszczane bywały też wykazy książek po cenach obniżonych, uwzględnione na wcześniejszych stronicach. Np. niektóre tomy „Biblioteki Mrówki” można spotkać w odpowiedniej grupie literatury pięknej, wśród tytułów dla dzieci i młodzieży, w zestawieniu wydawnictw ciągłych, wreszcie wśród książek o obniżonych cenach.

Początkowo katalogi były bezpłatne, wysyłane na życzenie klientów: „Księgarnia Polska na żądanie przesyła katalogi franco”, o czym informowano w ogłoszeniach⁵. W dwu tylko przypadkach naznaczono cenę, wydrukowaną na okładce. Był to *Katalog ogólny Księgarni Polskiej* z 1883 r., który kosztował 50 cent., ale był on duży objętościowo, bo liczący 111 stronic, w ósemce. Znacznie tańszy był katalog z 1873 r., którego cena wynosiła 10 centów.

Wydawane katalogi różniły się między sobą zarówno formatem, objętością, jak też rodzajem i układem. Ukazywały się najczęściej w formacie ósemki, ale bywały też w szesnastce i trzydziestce dwójce a wyjątkowo w czwórce, o objętości od 4 s.nlb. (w 1876 r.) do 160 s. (w 1878 r.).

Przeważały katalogi ogólne, które rejestrowały różne druki – tak ze względu na treść, jak i formę piśmienniczą oraz wydawniczą. Obok dzieł naukowych wykazywały tytuły z literatury pięknej z podziałem na poezję, prozę, dramat. Rejestrowano w nich wydania samoistne jak i serie wydawnicze. Obok książek zamieszczano wykazy czasopism, obrazów, utworów muzycznych. Ten rodzaj katalogów zdecydowanie przeważał i wśród znanych z autopsji czterestu egzemplarzy stanowił 64%.

A.D. Bartoszewicz wydawał też katalogi specjalne. Na uwagę zasługują katalogi „Biblioteki Mrówki”, które na życzenie wysyłane były klientom bezpłatnie⁶, a wydawca dołączał je często do tomików, lub wykazywał w katalogu ogólnym. Wydawca podejmujący wiele inicjatyw na rzecz oświaty ludowej, publikował również oddzielne katalogi książek dla ludu znajdujących się w Księgarni Polskiej, np. w 1884 r., do których dodawał spis książek przeznaczonych na nagrody dla dzieci i młodzieży. Katalogiem specjalnym był też katalog książek po cenach obniżonych – *Za bezcen! Z powodu zmiany lokalu Księgarni Polskiej ...*, wydany w 1872 r. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że informacje o obniżonych cenach wydawca zamieszczał w każdym katalogu, odnotowując je przy poszczególnych pozycjach, lub dołączając niekiedy ich zestawienia na końcu katalogu ogólnego, jak np. uczynił to w *Najnowszym katalogu Księgarni Polskiej*⁷.

Katalogi wydawane przez A.D. Bartoszewicza były zatem katalogami księgarskimi i wydawniczymi zarazem, wykazującymi nakłady własne obok wydawnictw obcych przyjętych do sprzedaży.

Księgarz stosował dwa układy katalogów: alfabetyczny i rzeczowy⁸. W każdym z nich wprowadzał wykazy dzieł wchodzących w skład serii tak własnych jak i obcych. Znamienne, że wyodrębniał w katalogach książki ruskie⁹, książki dla ludu i dla dzieci i młodzieży. Katalogi przynosiły też informacje o znajdujących się w sprzedaży reprodukcjach obrazów drzeworytowych, litograficznych, utworach muzycznych oraz wykazy tytułów czasopism, które można było prenumerować w księgarni. W niektórych katalogach podawał zestawienia książek przeznaczonych na „nagrody pilności” dla młodzieży, np. w *Katalogu Księgarni Polskiej* z 1881 r., czy luksusowych wydań przeznaczonych na podarki noworoczne, np. w *Katalogu ogólnym Księgarni Polskiej* z 1883 r. Wyodrębnianie zestawień książek dla ludu, w tym książek ruskich oraz dla dzieci i młodzieży, dowodziło szczególnej troski właściciela księgarni o tę kategorię czytelników. Katalogi uzupełniano tzw. Dodatkami. Przynosiły one nowości wydawnicze, które ukazały się na rynku w trakcie opracowywania katalogu, np. w 1873 r., 1883 r.

Zgodnie z nazwą księgarni niektóre z jej katalogów podkreślały w tytule główny zasób firmy pod względem językowym – *Katalog książek polskich*¹⁰. Zaznaczyć wypada, że poza wspomnianymi zestawami książek ruskich, sporadycznie tylko pojawiały się utwory w językach obcych – francuskim, łacińskim, niemieckim, wyłącznie z literatury naukowej. Pojedyncze przykłady jak i brak oddzielnych katalogów dowodzą ich marginesowej roli w ofercie Księgarni Polskiej.

W katalogach o układzie działowym podział piśmiennictwa opierał się na kilku kryteriach. Wyróżniona literatura piękna porządkowana była według rodzajów piśmiennictwa: „Powieści. Romanse”, „Poezje”, „Dzieła dramatyczne”. Praktykowano też tworzenie działów ze względu na przyszłego odbiorcę – np. książki dla ludu, dla dzieci i młodzieży.

Piśmiennictwo naukowe grupowane było w działach skupiających edycje z pokrewnych dziedzin nauki. Nazwa działu warunkowana była wielkością prezentowanego zasobu, stąd np. książki z zakresu medycyny raz wymieniane były pod tytułem „Medycyna, weterynaria, nauki przyrodnicze”, innym razem „Nauki przyrodnicze, medycyna”, lub rozdzielnie – „Nauki przyrodnicze” i „Nauki lekarskie”¹¹. Również liczba działów w katalogach była zmienna – od kilku, np. czterech w katalogu z 1874 r., do kilkunastu (np. w 1875 r.), czy kilkudziesięciu – dwudziestu dwu – w 1878 r. W obrębie działów książki porządkowane były alfabetycznie według nazwisk autorów lub tytułów w przypadku dzieł anonimowych lub zbiorowych. Dla ułatwienia korzystających z katalogów działowych zaopatrywano je w spisy treści zawierające wykazy działów wraz z podaniem stron. Ten rodzaj katalogów wyróżniał się, w porównaniu z alfabetycznymi, znacznie większą objętością i liczbą wykazywanych pozycji. Znanie katalogi alfabetyczne nie przekraczały liczby 500 pozycji, gdy działowe rejestrowały i po kilka tysięcy (zob. tabela).

Katalogi Księgarni Polskiej

Katalog ^a rok wyd., format, str.	Układ katalogu, liczba pozycji	Elementy opisu				
		miejsce wydania	rok wy- dania	zznacz. nakł. własn.	objętość	format
1. [1873] 16° 32 s.	alf. 372 poz. ks.	+/-	+/-	-	-	-
2. 1874 16° 64 s.	dział. 802 poz. ks.	+/-	+/-	-	+	+
3. 1875 16° s. 129-192	dział. 434 poz. ks.	+	+	-	+	+
4. [1876] 8° 4 nlb.s.	alf. 121 poz. ks.	-	+/-	-	-	-
5. 1877 8° 12,2 nlb.s.	alf. 325 poz. ks.	-	-	+	-	-
6. 1878 16° 159,1 nlb.s.	dział. 2812 poz. ks.	+	+	+	-	-
7. 1880 16° 54 s.	alf. 445 poz. ks.	+	+	+	+	+
8-10. 1881/1882 8° 112 s.	dział. 2501 poz. ks.	-	-	-	-	-
11. 1882 16° 15 s.	alf. 363 poz. ks.	-	-	+	-	-
12. 1883 8° 111,3 nlb. s.	dział. 3792 poz. ks.	+/-	+/-	-	-	-
13. 1884 32° 32 s.	alf. 418 poz. ks.	-	-	-	-	-
14. [1884] 8° 16 s.	alf. 481 poz. ks.	-	-	-	-	-

a tytuły katalogów, zob. *Wykaz katalogów Księgarni Polskiej*

+ element zaznaczony w katalogu

- element nieznaczony

+/- element podawany dla części pozycji

Katalogi przynosiły różne opisy pod względem podawanych szczegółów. Zawsze jednak zawierały nazwisko autora wyróżniane tłustą czcionką lub pismem kursywnym, inicjały imienia, choć ten element nie był stały i nawet w obrębie jednego katalogu nie był konsekwentnie podawany. Po tytule wymieniano liczbę tomów i cenę książki, z ewentualnym zaznaczeniem jej obniżonej wartości oraz odnotowaniem wariantów wydania ze względu na oprawę czy ilustracje. Bardziej szczegółowe opisy odnotowywały dodatkowo miejsce i rok wydania, niekiedy jego kolejność, wreszcie format i objętość, jak np. w katalogu z 1875 r. czy 1880 r. Należy jednak zaznaczyć, że podawanie tych danych nie było konsekwentnie przestrzegane w odniesieniu do

wszystkich wymienionych w danym spisie pozycji. Brak natomiast w opisach informacji o nakładcy i drukarzu¹².

Katalogi Księgarni Polskiej nie odbiegały pod względem opracowania od poziomu katalogów innych lwowskich firm księgarskich. Można je zestawić pod względem stosowanych układów i szczegółowości opisów pozycji np. z katalogami K.K. Wilda i F.H. Richtera. Porównanie pozwala spostrzec, że nowe rozwiązania, nie spotykane w katalogach A.D. Bartoszewicza, stosował K.K. Wild. Np. do *Katalogu księzek i map wydanych nakładem własnym...* z 1876 r., w układzie alfabetycznym, dołączono „skorowidz według przedmiotów ułożony”, w którym wymieniono autora i tytuł dzieła. Pozwalało to na szybką orientację w zasobach księgarni bez względu na kryterium poszukiwań – autora czy dziedzinę. Opisy w tym katalogu były zbliżone do stosowanych przez A.D. Bartoszewicza w niektórych z jego katalogów i przynosiły informacje, oprócz autora i tytułu, o objętości, miejscu i roku wydania oraz cenie¹³.

W zestawieniu natomiast z katalogiem F.H. Richtera z 1876 r. – *Katalog dzieł nakładowych i komisowych Księgarni...*, poziom opracowania katalogów Księgarni Polskiej wypada korzystnie. Zaznaczono w nim nakłady własne, opis natomiast odnotowywał tylko autora, tytuł oraz objętość i cenę. Znane katalogi Księgarni W. Gubrynowicza i W. Schmidta pochodziły z lat późniejszych – z 1894 i 1903 r., stąd trudno porównywać z nimi katalogi A.D. Bartoszewicza¹⁴.

Można zatem stwierdzić, że wydawane przez Księgarnię Polską katalogi nie odbiegały zasadniczo od praktykowanych przez innych księgarzy lwowskich zasad opracowywania tego typu wydawnictw. Wprawdzie część katalogów A.D. Bartoszewicza zawierała opisy ograniczające się do minimum informacji o dziełach, ale obok nich były też i bardziej szczegółowe. Ten brak konsekwencji w podawaniu wszystkich elementów w opisach dzieł oraz kilkakrotne przydziały tytułu w różnych miejscach tego samego katalogu są przykładem niedostatków w ich opracowaniu. Równocześnie pozytywnie można ocenić ich różnorodność w typach układu, jak i liczbę katalogów oraz systematyczność z jaką ukazywały się na rynku. Potwierdza to wagę jaką księgarz przywiązywał do ich wydawania.

Właściciel Księgarni Polskiej zamieszczał w katalogach reklamy własnych nakładców. Szczególnie dużo miejsca zajmowały ogłoszenia dotyczące wydawnictw seryjnych, informujące o ukazaniu się kolejnych ich tomów i warunkach nabywania. Polecał też usługi swej placówki w nabywaniu serii i wydawnictw wielotomowych obcych nakładców. Anonse przynosiły informacje o planach wydawniczych, warunkach korzystania z prowadzonej przez Księgarnię Polską wypożyczalni oraz formach sprzedaży stosowanych przez firmę.

W katalogach księgarz reklamował swym klientom kilka różnych form sprzedaży. Próbą pozyskania nabywców dla dzieł droższych było wprowadzenie przez księgarnię sprzedaży ratalnej – „na spłaty miesięczne od 2 złr. począwszy”¹⁵. Księgarz dopuszczał nabywanie tą drogą każdego dzieła w wymienionej kwocie, stawia-

jąc warunek wcześniejszego porozumienia się w tej sprawie, przyjmując na siebie koszty pośrednictwa C. K. Pocztowej Kasy Oszczędności.

Księgarnia realizowała również sprzedaż korespondencyjnie zamawianych książek. Klient obowiązany był przelać równowartość katalogowej ceny książek oraz należność w wysokości 2,5 lub 10 cent. na opłacenie przesyłki pod opaską, lub za „recepisem”¹⁶, co miało gwarantować jej dotarcie do adresata. Księgarnia realizowała również sprzedaż wysyłkową za pobraniem pocztowym. Z tej formy sprzedaży korzystał np. ks. Sadyk Barącz, wcześniejszy współpracownik A. D. Bartoszewicza z czasów redagowania „Mrówki”¹⁷. Dla zamawiających tą drogą książki na podstawie katalogów księgarnia stosowała pewne ulgi w zależności od kwoty na jaką opiewało zamówienie. W wydawanych katalogach właściciel księgarni, reklamując tę formę sprzedaży, określał warunki obniżonych opłat. Przy wartości nabywanych książek do 1 złr. kupujący był zobowiązany dołączyć 10 cent. za stempel, natomiast przy większej sumie księgarnia sama pokrywała koszty przesyłki.

Sz szczególnie korzystne warunki sprzedaży Księgarnia Polska oferowała bibliotekom, czytelnikom i stowarzyszeniom zamawiającym większą liczbę książek¹⁸, o czym informowano w ogłoszeniach. Reklama korzystnej formy sprzedaży wysyłkowej dla bibliotek szkolnych i innych zakładów publicznych podkreślała przyznawanie im „wszelkich możliwych ustępstw stosownie do wielkości zamówienia”¹⁹.

Ustalone w tej formie sprzedaży zasady ulegały zmianom w miarę upływu lat. Stopniowo podnoszono sumę zamówienia, która uprawniała do otrzymania bezpłatnej przesyłki. W 1884 r. Księgarnia Polska oferowała przesyłkę franco dla zamawiających książki za kwotę 5 złr.²⁰. Podwyżka wartości zamówienia uprawniającego do ulg pozwala wnosić, że ta forma sprzedaży cieszyła się powodzeniem, skoro księgarz decydował się na podniesienie tej kwoty.

Zakupy wieloegzemplarzowe księgarnia honorowała dodatkowo stosowaniem rabatu 25% ceny katalogowej. Np. nabycie 12 egzemplarzy dzieła E. Pietrzyckiego; *Nasze miary i wagi nowe*, w cenie 2 złr., proponowała za sumę 18 złr.²¹.

Idea dotarcia z książką do szerokich kręgów odbiorców skłoniła A. D. Bartoszewicza do wprowadzenia na dużą skalę innej jeszcze formy sprzedaży – roznosicielstwa książek. U genezy tej decyzji leżały też niewątpliwie względy ekonomiczne i potrzeba szukania dróg skutecznego rozprowadzania nakładów i szybszego odzyskiwania włożonego kapitału. Na tę formę sprzedaży, praktykowanej i przez inne placówki lwowskie, np. F. H. Richtera²², zwracał uwagę lwowski korespondent „Bluszczu” i „Przeglądu Tygodniowego” – Bolesław Limanowski²³.

Różnorodne formy sprzedaży proponowane klientom Księgarni Polskiej były ze strony jej właściciela próbą przełamania ogólnej niechęci do nabywania książek i małego zainteresowania dla cennych nawet wydawnictw, jakie charakteryzowały środowisko galicyjskie. W tych warunkach proponowane formy sprzedaży służyły utrzymaniu i rozwojowi firmy. Były także próbą podjęcia praktycznych działań mających na celu ożywienie w społeczeństwie polskim potrzeby obcowania z książką, jako jednej z dróg podnoszenia oświaty społecznej. Ta idea, którą wielokrotnie wy-

rażał A.D. Bartoszewicz w swej publicystyce, znajdowała także odbicie w jego praktyce księgarskiej.

Przypisy

¹ Adam Dominik Bartoszewicz urodził się na Litwie w Poniemuniu koło Trok w 1838 r. Brał udział w powstaniu styczniowym, a po jego upadku wyemigrował do Francji i zamieszkał w Paryżu. W 1868 r. przybył do Lwowa, gdzie rozpoczął pracę redaktora i wydawcy, a wkrótce także księgarza. W 1869 r. założył czasopismo „Mrówka” oraz rozpoczął wydawanie taniej serii „Biblioteka Mrówki”. Był też wydawcą serii „Biblioteka Historyczna”, „Biblioteka Wyborowych Powieści”. Jego nakładem ukazywały się także inne tytuły czasopism, m.in. „Bibliografia Polska” (1876), „Tydzień Literacki”, Artystyczny, Naukowy i Społeczny” (1877–1879). Bartoszewicz był także autorem licznych artykułów, ogłaszanych na łamach pism.

² K. Estreicher, *Bibliografia polska XIX stulecia*, t. 15, Kraków 1991, s. 31.

³ *Najnowszy katalog Księgarni Polskiej...*, 1878, s. 154–158.

⁴ Np. w katalogu z 1878 r. (jw.) liczba pozycji wynosiła 3189, ale wykaz książek po cenach znizonych zawierał 226 poz., a nakłady własne – 67 książek. Zatem faktyczna liczba pozycji wymienionych w katalogu wynosiła 2896.

⁵ *Katalog nakładowy i komisowy...*, 1880, s. 54.

⁶ J.N. Kamiński, *Zabobon czyli Krakowiaczy i Górale*, Lwów 1885, „Biblioteka Mrówki” t. 196–197, s. 4 okł.

⁷ *Najnowszy katalog Księgarni Polskiej*, Lwów 1878, s. 144–154. Zestawienie książek po cenach znizonych było powtórzeniem tytułów z poszczególnych działów, przy których odsyłało do całościowego wykazu.

⁸ Na czternastcie przejrzanych katalogów – siedem miało układ alfabetyczny, siedem – działowy.

⁹ Znalazły się one w katalogach z lat: 1876, 1880 i w *Katalogu książek dla ludu...* z 1884 r.

¹⁰ Np. katalogi Księgarni Polskiej z 1874, 1875, 1878 r.

¹¹ Wymienione przykładowo nazwy działów występowały odpowiednio w: *Katalog...*, 1875, s. 153; *Katalog...*, 1878, s. 72; *Katalog...*, 1883, s. 70, 74.

¹² Z wyjątkiem druków, które nie przynosiły informacji o miejscu i roku wydania, trudno dopatrzyć się przyczyn pomijania tych danych w katalogach. Najczęściej opuszczano te elementy przy wydaniach sprzed kilkunastu i więcej lat, ale nie była to zasada powszechnie przestrzegana. Nasuwa się w tym miejscu pytanie, czy przy opracowywaniu poszczególnych katalogów A.D. Bartoszewicz nie korzystał z pomocy różnych osób.

¹³ Ze względu na znajomość kilku tylko katalogów K.K. Wilda (zachowanych w Bibliotece Jagiellońskiej), trudno jednoznacznie powiedzieć czy konsekwentnie przestrzegał on podawania tych danych we wszystkich swych katalogach.

¹⁴ Były to katalogi w układzie działowym ze szczegółowym opisem pozycji: autor, tytuł, objętość w tomach, miejsce, rok wydania, liczba stron, format, cena. Zamieszczane były w nich ryciny z nośności książkowych wydanych nakładem księgarni a będące ich reklamą.

¹⁵ *Najnowszy katalog...*, 1878, s. 16.

¹⁶ „Uwagi dla PP zamawiających”. *Najnowszy katalog...*, 1878, s. 2 nlb.

¹⁷ List A.D. Bartoszewicza do ks. S. Barącza z 12.07.1877 r. Ossol. rkps. 2756 II Listy do S. Barącza, s. 88.

¹⁸ *Katalog...*, „6”, 1875, s. 1.

¹⁹ *Najnowszy katalog...*, 1878, s. 2 nlb.

²⁰ *Katalog nakładowy...*, 1884, s. 2 okł.

²¹ *Katalog...*, „6”, 1875, s. 181.

²² *Sprawozdania księgarzy galicyjskich. F.H. Richter we Lwowie*, [w:] K. Estreicher, *Bibliografia...*, Zeszyt dodatkowy, Kraków 1873, s. 158.

²³ B. Limanowski polecając czytelnikom „Przeglądu Tygodniowego” nowo założoną księgarnię lwowską podkreślał, że „zamierza [...] urządzić roznosicielstwo książek na wielką skalę i nawet głównie rachuje na ten sposób handlu księgarskiego”. „Przegląd Tygodniowy” 1872 nr 14 (z 7.04), s. 111. W kilka tygodni później pisał już o tych zamiarach jako formie realizowanej przez Księgarnię Polską. Tenże, „Błuszcz” 1872 nr 15 (z 30.04), s. 118.

WYKAZ KATALOGÓW KSIĘGARNI POLSKIEJ

(katalogi do których nie udało się dotrzeć
zaznaczono przy liczbie porządkowej znakiem graficznym „?”)

- (?)1. *Dzieła nakładowe i komisowe Księgarni Polskiej we Lwowie przy ul. Kopernika L. 12.* Druk. K. Piller 1872, 8°, 4 s.
- (?)2. *Katalog książek Księgarni Polskiej..., „L. 1.”* Druk. K. Piller 1872, 64 s.
- (?)3. *Katalog książek Księgarni Polskiej..., „L. 2.”* Druk. K. Budweiser 1872, 16°, 64 s.
- (?)4. *Za bezcen! Z powodu zmiany lokalu Księgarnia Polska we Lwowie zniżyła ceny książek poniżej wyszczególnionych do stopy niepraktykowanej dotąd [...].* Druk. ZN im. Ossol. 1872, 4°, 8 s.
5. *Katalog książek Księgarni Polskiej..., „L. 3.”* Druk. „Dzien. Pol.” pod zarz. L. Zubalewicz 1873, 16°, 32 s., cena 10 cent.
6. *Katalog książek polskich Księgarni Polskiej...* Druk. I Związk. Druk. 1874, 16°, 64 s. (Tytuł na s. 3: *Katalog Księgarni Polskiej, „L. 4.”*).
7. *Katalog (6) książek polskich Księgarni Polskiej...* Druk. I. Związk. Druk. 1875, 16°, 129–191, 1 nlb.s.
- (?)8. *Katalog Nakładowy, komisowy oraz w większej ilości nabytych książek Księgarni Polskiej...* Druk. I Związk. Druk. 1875, 8°, 4 nlb.s
9. *Katalog Nakładowy, komisowy oraz w większej ilości nabytych książek Księgarni Polskiej...* Druk. I Związk. Druk. 1876, 8°, 4 nlb.s.
10. *Katalog nakładowy i komisowy Księgarni Polskiej...* Druk. – 1877, 8°, 12,2 nlb.s.
11. *Najnowszy katalog książek polskich znajdujących się na składzie w Księgarni Polskiej oraz spis książek po cenach niżonych we Lwowie Plac Halicki L.14 obok banku hipotecznego.* Druk. „Gaz. Nar.” 1878, 8°, 159, 1 nlb.s.
- (?)12. *Spis książek na nagrody pilności znajdujących się w większej ilości na składzie w Księgarni Polskiej A.D. Bartoszewicza i M. Biernackiego...* Druk. „Gaz. Nar.” 1878, 4°, 4 nlb.s.
- (?)13. *Katalog Księgarni Polskiej...* Druk. – (po 1878), 8°, 16 s.
14. *Katalog nakładowy i komisowy oraz w większej ilości nabytych książek Księgarni Polskiej...* Druk. I. Związk. Druk. 1880, 16°, 54 s.
15. *Katalog Księgarni Polskiej...* Druk. I Związk. Druk. 1881, 8°, 31 s.
16. *Katalog Księgarni Polskiej...* Druk. I Związk. Druk. 1881, 8°, s. 33–63, 1 nlb.
17. *Katalog Księgarni Polskiej...* Druk. I Związk. Druk. 1882, 8°, s. 97–111, 1 nlb.
18. *Katalog nakładowy i komisowy Księgarni Polskiej...* Druk. I Związk. Druk. 1882, 16°, 15 s.
19. *Katalog ogólny Księgarni Polskiej...* Druk. I Związk. Druk. 1883, 8°, 111, 3 nlb.s., cena 50 cent.
20. *Katalog książek dla ludu znajdujących się na składzie w Księgarni Polskiej A.D. Bartoszewicza we Lwowie, 14 Plac Halicki, oraz spis książek na nagrody pilności w odpowiednich ozdobnych oprawach przygotowanych.* Druk. I Związk. Druk. 1884, 8°, 16 s.
21. *Katalog nakładowy i komisowy oraz w większej ilości nabytych książek Księgarni Polskiej...* Druk. I Związk. Druk. 1884, 16°, 32 s.